

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๔๘

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้า

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้า ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินและรายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อเท็จจริง สรุปว่า ผู้ถูกร้องได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ และประจำปี ๒๕๔๖ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินให้ผู้ถูกร้องในปี ๒๕๔๕ งวดที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) งวดที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน) งวดที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) และงวดที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) รวม ๔ งวด สำหรับสาขาที่ผู้ถูกร้องแจ้งขอรับการสนับสนุน ๒๓ สาขา ๑๑ สาขา ๑๑ สาขา และ ๑๐ สาขา เป็นเงินจำนวน ๔๑,๔๐๐ บาท ๑๕,๘๐๐ บาท ๑๕,๘๐๐ บาท และ ๑๘,๐๐๐ บาท ตามลำดับ และสำหรับปี ๒๕๔๖ ในงวดที่ ๑ งวดที่ ๒ งวดที่ ๓ และงวดที่ ๔ ในช่วงระหว่างเดือนเดียวกันกับปีก่อน งดละ ๑๐ สาขา เป็นเงิน สาขาละ ๑๘,๐๐๐ บาท รวม ๔ งวด เช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ถูกร้องได้รายงานการส่งเงินและการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองดังกล่าวในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ต่อผู้ร้องแล้ว แต่เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรายงานการส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาและรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ก็พบว่าการจ่ายเงินของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ขอรับการสนับสนุน สาขาของผู้ถูกร้องหลายสาขา มิได้รับเงินสนับสนุนหรือได้รับเพียงบางงวดหรือมีลายมือชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงินแต่ไม่ได้รับเงินตามจำนวนที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด เป็นต้น การรายงานจึงไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญฯ และรับไว้พิจารณา
วินิจฉัย แจ้งผู้ร้องทราบ และสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อชี้แจง

ผู้ถูกร้อง ไม่ชี้แจง

พิจารณาคำร้อง และเอกสารประกอบแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติโดยผู้ถูกร้องมิได้โต้แย้ง
คัดค้านว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคจากกองทุน
เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ และประจำปี ๒๕๔๖ จำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท
และจำนวน ๓๒,๐๐๐ บาท ตามลำดับ และผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ
พรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๖ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์
ที่ได้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงิน
ที่ได้รับการสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่
บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน
ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” และ
มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ .....
(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒”
วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒)
(๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อ
นายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้อง
ของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับจากกองทุน
เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ในทำนองเดียวกันว่า ผู้ถูกร้อง
ได้เบิกจ่ายและโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ให้แก่สาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุน
เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เรียบร้อยถูกต้องตามความเป็นจริง แต่จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

การรายงานการส่งค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาและรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ของผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องส่งเงินให้สาขาพรรคภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งการโอนเงิน และผู้ถูกร้องต้องรายงานการส่งเงินพร้อมเอกสารการส่งเงินหรือโอนเงิน หรือ การรับเงินของสาขาพรรคให้ผู้ร้องทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พรรคได้ดำเนินการตามประกาศ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง กลับพบว่า การใช้จ่ายเงินของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่ได้ขอรับเงินสนับสนุน การสอบข้อเท็จจริงจากผู้ที่ลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินตามใบสำคัญ รับเงินที่ผู้ถูกร้องรายงานและบันทึกถ้อยคำประธานสาขาหรือเหรียญสาขาที่มีชื่อเป็นผู้ลงนามใน ใบสำคัญรับเงิน ๓ สาขา ปรากฏว่า หลายสาขาไม่ได้รับเงินสนับสนุนหรือได้รับเพียงบางงวด หรือ มีลายมือชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงินแต่ไม่ได้รับเงิน เป็นต้น ดังนี้ การใช้จ่ายเงินของผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง การไม่ได้ส่งเงิน หรือส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งให้การสนับสนุนแต่รายงานว่าได้ส่งเงินให้สาขาพรรคครบถ้วนตามที่ได้รับ การสนับสนุนแล้ว ซึ่งผู้ถูกร้องมิได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้อง ทั้งในชั้นตรวจสอบของผู้ร้อง ก็ไม่อาจชี้แจงหรือนำหลักฐานมาหักล้างข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวได้ รายงานการใช้จ่ายเงินของ ผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นไปตามความเป็นจริง กรณีจึงฟังได้ตามคำร้องว่า ผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ ยุบพรรคก้าวหน้า ผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคก้าวหน้า

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ